

సకల శాస్త్ర పురాణ సంగ్రహ వేత్తయ్య
 వేదాంత వేద్యుడౌ విప్రుడైన
 రక్తియై పారగ రమ్యవర్ణయల
 రమీయించు రాచంధ్రముడుపైన
 రణరంగమందు ఏలాఞ్చావ రిపుడౌచు
 వెలగాందు జగదేక వీరుడైన
 దాదిద్దదేవతో డొడ్డి జ్ఞామున నుండు
 దౌర్భాగ్య నిధియగు దాసుడైన
 ప్రేమ లేనిచో ఎందుకు పనికొరడు
 ప్రేమ రహితుడౌ యీ జగద్భర్తకన్న
 ప్రేమ పరుడగు దాసుడే వండ్లకగును
 ఇంతకంచెను వెరెడ్డి ఎఱుకపరతు
 సాధు సద్గుణ గణ్ణులొ సచ్ఛలార.

ప్రేమిస్వరూపులారా.

ప్రేమగల మనషి యొక్క మనస్సు ప్రశాంతమీగా పవిత్రమై, సుస్థిర
 మై వుంటుంది. ఎట్టి ఏరా జయములకు గాని, ఎట్టి ఏరా భవములకు గాని, ఎట్టి కష్టము
 లకు గాని అది యేమాత్రమే చలించదు. జీవిత భగవత్ప్రేమయే ప్రాణనమైన కర్మ. ఆ
 త్మవిశ్వాసమే మానవులకు ప్రాణనమైన నౌందర్పము. ఆత్మవిశ్వాసము అనంతమైన
 అంతరీ కర్మ నిస్తుంది. ఇట్టి ఆత్మవిశ్వాసమే నభివృద్ధి గావించుకుని ఆత్మనందము
 పొందే నిమిత్తమై ప్రతిమానవుడు కూడను తగిన కృషి చేయాలి.

ప్రేమ అనగా కేవలం షలాపేక్ష నిమిత్తమై, ఇళ్ళారకములైన భవ
 ములను అభివృద్ధి గావించుకొని తద్వారా కలషితము కొనటవంటి ప్రేమగా రూప
 తింప చేసుకోవాలి. కారణమును పురస్కరించుకొని వృష్టునటువంటి ప్రేమ సద్దై
 ప్రేమ కొదు. ఎట్టి కారణములు చేసటువంటి ఆకారణ ప్రేమను అభివృద్ధి గావించు
 కోవాలి. అది యే మానవుని యొక్క సహజ ధర్మము.

భగవంతుని అదికావలెనని, యిదికావలెనని యేమాత్రం పూర్ణ
 చేయాలి. కారణమేమనగా భగవంతుని యొక్క అనుగ్రహాధనానారముడు ఎట్టి
 విటమైన, ఘనమైన, దీప్తమైన వస్తువులన్నవో ఎవ్వరికీ తెలియవు. తొనుయొను యి
 వ్వవలెనని సంకల్పించుకొనునో అదికూడా ఎవరికీ తెలియదు. అట్లు తెలియని

పరిష్కృతిలో మానవుడు అల్పవస్తువులను, అపవస్తువులను కలిగి తన యొక్క ఉత్పాదక శక్తిని కోల్పోతున్నాడు. కనుక తన రొంకకై అనుగ్రహమునకు పాత్రుడైన భక్తునకు దిఘనమైన, పవిత్రమైన, దివ్యమైన దానిని అందించునో అది ఎవరికో అర్థము కదు. కనుక నీ మానవుడు భగవంతుని నుండి ఎట్టి అబ్బ, స్పృశ్య విషయముల నొసొందరాదు. ద్రవించరాదు, వ్రొద్దించరాదు. అన్నింటికంటె ఘనమైన, విలువైనది ప్రేమ. ఒకవేళ నీవు భగవంతుని ఎఱ్ఱైనా కోరదలచితినో అట్లు కోరునట్టిన భగవంతుడా! నీ యొక్క దేవతలు చాలా తోకొకను కోరవచ్చు. అది ఒకటి వుంటే నిర్ణయము మనము చెబుతున్నాం వచ్చును. అందు వల్లనే మరొకడును ప్రేమరత్నము కంటె విలువైనది యేమీ లేదని చెప్పించి. అట్టివిలువైన వస్తువునుంచుకొని కల్పవృక్షము కడకు వోయి కౌభివౌడరు అడిగినట్లుగా వుంటుంది. కనుక భగవంతుని కోరదలచినట్టే తనను మాత్రమే కోరాలని అన్నమైన, అల్పమైన, స్వల్పమైన కోరికలు మనంకోరరాదు. ఆకోరునప్పుడు కుండను భగవంతుని అనేకవిధములగా వర్ణించి అతని మెప్పు పొందిన అనేక వర్ణనలు కల్పించి మనము కోరరాదు. నీవుకరుణా సముద్రుడవు, నీవుదయా సాగరుడవు నీవు శివ ధ్యంధవుడవు, అనాధ రక్షకుడవు అని యావిధమైన వర్ణనలన్న భగవంతునికీ తిను గు కల్గిస్తాయి. ఇవన్నీ కూడా కేవలం వైపార రంగమునగు సలహాంధి రచనవి. ఆవిధముగా భగవంతుని వర్ణించి అందుకు నే ఫలములు యివి సరియైన ఫలములు కూడనుకొచ్చు. పుణ్య కాలమునుండి మేకర్షణలు, యోగులు యిలాంటి వారంతా కూడను యావిధంగా భగవంతుని వర్ణించుటకు ప్రయత్నం చేయటం చేతనే వందలకొలది సంవత్సరములు తపస్సు చేసినప్పటికీని వారి యొక్క అభిష్టములు సెరవేర్చుకోవకే వోడూవచ్చారు.

భగవంతుడు మనుష్యాకారమును మాత్రమే ఆశీర్వాదిస్తావుంటాడు. అతనిని ఒక చిత్రానివలె, మిత్రునివలె భావించినప్పుడే అతనికి అమిత మైన ప్రీతి కలుగుతుంది. దీప్తియంతమా! ఓ నావ్యాధయ రక్షమా! అనే సంకీర్తనలచేత అతనిని ఎంతైనా ప్రసన్నుడేసుకోగలము. అట్లుకొనండి

వాదామగోచరుండని నీచరితములు పొగడ బ్రహ్మదులకైన తరమా!
 హేతుశ్లాకాచుకున్నాను నామెరళలకంటె ప్రోవుమయ్య ... (వదా)
 కొబడు గానివోయిన గురువుత్తుని తెచ్చియిచ్చినావు.
 కామని మదమదాతనావు వసుదేవదేవకో దెరను విడిపించినావు
 వెలుగొంటియైన ఆశ్రోపడి హేతుశ్లాకా యని మెరలడ
 ప్రోచినావు మేములు పాండవులను గాచినావు.
 కుచేలని ఆర్తి దొర్చినావు
 కురూపియైన కుబ్జ వల్లములను వాగొచ్చినావు.

అనవర్తిస్తే వారిని బీరిని ఆదర్శముగా నిరూపించుతుని తనఫలమును పొందే నిమిత్తమై

విచారమలందుగాని యోస్థిరమైన విశ్వాసము మనం చలించకుండా చూసుకోవాలి.

పాండవుల యొక్క ప్రాణినమైన ఆ ధర్మము యిదియే. సభల్ జై పది
? పరాభవము జరిగినప్పుడు గాని, అభిమన్యునికి అనేకరకాల కష్టములు గలిగించి
ప్రాణములు తీసినప్పుడు కాని, ఉపపాండవులు యొక్క గాంతులు అశ్వశ్లామ కౌసినప్పు
డు కాని, రాజసూయ యాగము చేసి మహాగాష్ట్రాన్ని పొందిన సుఖసౌఖ్యములను
అనుభవించినప్పుడు గాని, అరణ్యవాస మనందగాని యో కష్టములకు, నష్టములకు
దుఃఖములకు వారు యుమా త్రం వెలువక, పాంక, కృంగక కృష్ణుని యొక్క నమ మను
మాత్రమే నిరంతరము వుచ్చరిస్తూ వుండెవారు. కృష్ణ ప్రమకోపం మాత్రమే వారు ఎదురు
చూడెవారు. కష్టములు, దుఃఖములు యివేన్ని కదలిపోయే మేఘములు. నిజముగా తల్లి
పరిష్క, భార్య బిడ్డలు యిలాంటి వారంతో ఎన్ని జన్మలనుండి మనవెంట వస్తున్నారో, ఎన్ని
జన్మములలో వారికి భర్తవైపోయినావో, ఎన్ని జన్మలలో వారు నోకు భార్యయై పోయావో, ఎన్ని
జన్మములలో నోకు తల్లి తండ్రి వై పోయావో. ఇవన్నీ మనకు జ్ఞప్తి యుండున్నవా? ఇవి ఎన్ని
మోరినప్పుటికి దైవం మాత్రం మారడం. ఒక్కటిగానే వుంటాడు. అట్టి మోరిన తత్వముతో
మనం సన్నహిత సంబంధము పెంచుకోవాలిగాని, మోత తత్వము లో మోరే ప్రేమగానే అభి
వృద్ధి గొంచుతుంది.

అట్టిమోరిన ప్రభువు ఎక్కడా అనిపెతోటువంటి స్వల్పవాన్ని నిరూపించే
ది యజ్ఞము. యుక్ + జ్ఞ యజ్ఞము వుతుంది. యుక్ అనగా యాత్ర పంచమనకు మూలాధ
రుడు ఎవరు అని దీని అర్థము. జ్ఞ అనగా అట్టివాడు ఎక్కడు వున్నాడని విచారము. సమస్త
సృష్టికి మూలాధరుడైన పురుషుడెక్కడ అనిపెతోట్రయత్నమే యజ్ఞము. ఇతే ఆయన
ఎక్కడున్నాడని విచారము. దీనినే వేదము మఠాకమోరి ఉచ్చరిస్తూ వచ్చింది 'అంత
బహుశ్చ తత్పర్వమే ష్టాక్షనారాయణస్థితో లోపలపెటపల సర్వత్ర నిండినటువంటివాడే
భగవంతుడు. ఎక్కడ చూచినా వుండిన వానిని ఎక్కడ పెరికేది? పెరికటమెందుకు?
ఇతే యో మహర్షులందరు కూడను యో సమీప్యను పరిష్కారం చేసే నిమిత్తమై తపస్సు
ను గొవిస్తూ వచ్చారు. కేట్టుకడపటికి యో సత్తాన్ని గుర్తించుకున్నారు. 'వేదాహమతం పురుషం
మహాతం ఆదిత్యవర్షం తమసః పరస్త్రో' అని జగత్తుకు బోధిస్తూ వచ్చారు. వేదాంతము
యుద్దినవాడు, మహా తేజో మయమైనవాడు ఎక్కడ వున్నాడు? సూర్యకాలిలో కూడిన
యో పరమపురుషుడు ఎక్కడ వున్నాడంటే తమస్సు అనే తమోగుణమునకు ఆవల
వున్నాడని నిరూపించింది. తమోగుణమునకు ఆవల వున్నాడు కనుక మనము యిప్పుడు
విచారణ చేసి మనలో వున్న తమస్సును దూరం చేయాలి. ఈ తమస్సు అనే తెరచాటున
వుంటున్నాడు. తమిళంలో కూడా చెప్పుతుంటారు పెన్న డాటితో పెరుమాళ్ళు అని. మనము
యో తమస్సు అనే పెన్నను డాటినప్పుడే యో భగవంతుడు కనుపిస్తాడు. వాదము మె
రబల్లని శిరస్సు వేరతు తమోగుణము తొండవ మోడు తున్నప్పుడు యిక భగవంతు

దేశానికా మనకు లభ్యమవుతుంది.

విదేశానికా ఆగమం లాదు. కొండం త ఆకట వ్యధయములో పెట్టుకొని కొబ్బరికాయకట్టులానికా ప్రయత్నిస్తాడు దేవునికి. ఇది కొదు ప్రార్థన. ఇది కొదు భక్తి ఇది కొదు ప్రేమ. అభిప్రాయాలను మాత్రమే శిరస్సునందుంచుకోవం సరైన ప్రార్థన కొదు. స్వార్థరహితమైన మానవుడే సమాజ సేవలో పాల్గొంటాడు. అట్టి స్వార్థరహితమైన నెవలు చేసిన వారితో భగవంతుని సేవ జేయటానికా అధికారం వస్తుంది. మొట్టమొదట మనము త్రాగే సైకో అమృత త్రామానసు యా ఆగమమనే దానిని కొంతవరకు అభివృద్ధిపరచుకోవాలి. ఈ ఆగమం ఒక్క ప్రేమ వల్లనే లభ్యమవుతుంది. ప్రేమ కల్గినవాడు ఏ దైనా గాడా ఆగమం చేస్తాడు. ప్రేమ లేక స్వార్థము మాత్రమే నింపుతున్నవాడు ఎట్టి ఆగమమనకు ముందుంచే కేయడు. భగవంతుని మనము సన్నిహితుని గా ఇంచుకోవాలంటే యీ జగత్తున్న చక్కగా గుర్తించుకోవాలి.

భగవంతుడెక్కడ ఒక చోట మాత్రమే లాడు. నీవే భగవంతుడు. నీ క్షిపాణి చేధం దూరం గావస్తే సాక్షాత్కారము నీకే లభ్యమవుతుంది. జగదవస్థయందు మనము తనకే రకమేదైన అనుభూతులను అందుతుంటాము. దృశ్యకల్పితమైన జగత్తు నందా మనం అనుభవిస్తున్నాము. 19 పాదములలో తూడిన జగత్తును మనం చూస్తాము. ఏమిటి ఆ 19 పాదములు? ఐదు కశ్యపియమేలు, ఐదు జ్ఞానోంద్రియములు, సుచ పుణ్యములు అవి 15. తరువాత మనసు, అద్వి, జ్యోతి, అహంకారము. మిగిలే 19 పాదములు. జగదవస్థయందే యీ భౌతికమైన సుఖ సంహారములు మనం అనుభవిస్తాము. ఇక్కడ మనం జగత్తుగా వుంటాము. ఇట్టి జగదవస్థలో నున్న ఆత్మ తత్వంకా ఏమని చెప్పారు? విలాప స్వరూపుడన్నారు. విలాప స్వరూపుడనగా జగత్ స్వరూపమే. జననో విశ్వాడు తిని మరొకపేరు. ఈ విశ్వాడునుండి వచ్చిన అవంతిదే వామము. ఇతనో యింకొకరిగా ఏచారణ చేసినప్పుడు విలాప వుతుడు అన్నారు. జగత్తుకు ఆదర్శవాయుడుగా వుండేవాడు. ఆనందాన్ని అందించేవాడు సో చిత్ అనే స్వరూపాన్ని నిరూపించేవాడు విలాప వుతుడు. ఇంక స్వప్నావస్థలోకి వాయులు వచ్చితికి జగత్తుంతయు తనకు తానే ఆవిర్భవంప చేసుకున్నాడు. తానే అన్ని సృష్టించుకున్నాడు. సృష్టించుకొని తానే అనుభూతిని పొందుతున్నాడు. దానినే స్వప్నావస్థ అన్నారు. ఈ స్వప్నావస్థలో తేజసుడు అన్నారు. ఇతనినే హిరణ్యగర్భుడు అని చిలువగా వచ్చారు. తనగా సర్వమును తనయందే వుంటున్నాని, సర్వము తన యొక్క సంకల్పము చేత సృష్టించేవాడు కనుక హిరణ్యగర్భుడు. మూడవది సుషుప్తి. సుషుప్తి అనగా మంచి నిద్ర. మంచి నిద్రలో యేమి అనుభవిస్తున్నాడు. తన సుఖానే మరచి తన్నయత్నముగా ఒక్క ఆనందమును మాత్రమే పొందుతున్నాడు. అక్కడ ప్రజ్ఞ మాత్రమే వుంటున్నది. అక్కడ ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ అని వుత్పరిస్తున్నారు. జగత్తులో వున్న విశ్వాడు, స్వప్నములో వున్న తేజసుడు, సుషుప్తిలో వున్న ప్రజ్ఞ మూడు ఒక్కటి. ఈ

అవస్థలను మనం దూరం చేసినప్పుడు నిలచేది ఒక్కటే. జగదవస్థల్ అనుభవించినవో ఊహానో. స్వప్నావస్థల్ అనుభవించినవోదూ తానో. సుషుప్తిల్ ఆనందమననుభవించి తన్నియుద్దినవోదూ తానో. ఈ మూడు అవస్థలను తగ్గివేసినప్పుడు అదే తత్వమే జ్యోతుని. అదేనోనుగా మారిపోతుంది. అట్టి తత్వమే అనే భవము ప్రతి మానవునియందు వుంటున్నది.

మనం ఎక్కడికో పోయి వెదుక్కేసక్కరలేదు. అన్నింటికీనిమనమే మూలకారణమై, మూలాధారమై, ముఖ్యమై వుండినప్పటికీ మన స్వస్వరూపాన్ని మనం విన్నవించి బాహ్యప్రపంచము నందు భగవంతుని వెతకవొనికీ ప్రయత్నం చేస్తూ వుంటామేమి. ఇతరజాతుకుటుకు ప్రయత్నం చేసే డాని లోపల మనము ఒక ఏకత్రమైన, నిర్విలసిన నిశ్చలమైన ప్రేమమే మాత్రమే మనం పెంచుకోవాలి. అట్టి ప్రేమ భావంలో భగవంతుని నామమును వుచ్చరించండి. భగవంతునికి మానవాకారం మరింత ప్రీతికరమైనది. అందుకోసమే అవతారములుకూడా మానవావతారములుగాదిగి వచ్చావుంటారు కర్మ మార్గము నందే మనము భగవంతుని దర్శించుటకు ప్రయత్నించవచ్చు. అందువల్లనే భగవద్గీత యందు 'కర్మణ్యై వాధికారస్తే' కర్మలయందేనకు అధికారముంటున్నది. 'శరీరమాద్యం బలు ధర్మ సాధకం' కర్మల నాచరించే నిమిత్తమై శరీరమే వచ్చింది 'కేర్తాను బందని మనుష్యులోకే' ఈ జగత్తుంతా కూడ కర్మలో బంధింపబడింది. అలాంటి భగవంతుని మనము యోగ్ కుత్రమమైన వేషాలుకట్టి అతనికి యనక విధములైన అలంకారములు చేసి అతనిని ఒక బాహ్యవారి మనం అనుభవిస్తున్నాము. ఇదికాదు చక్కటి మార్గమే. సహజస్వరూపాన్ని సహజంగానే మనము అనుభవించాలి. భక్తులగు తుష్టి కావచ్చుగాని యీ అలంకారము భగవంతునకు తుష్టికాదు. భక్తులయొక్క మనస్సు కరుగ వచ్చునుగాని భగవంతుని యొక్క వ్యాధియము కదులు ఒక్కటే మే చేతనే వృధాయాన్ని కరిగించకదిలంపచేయటానికి తగిన శక్తి సామర్థ్యములుంటున్నవి. కనుక భగవంతుని అమితంగా వర్ణించటానికి ముందుకు పోకుండా కేవలము అల్పకోరికలు మనం కోరకుండా అతనినో మనము కోరితిమంటే జ్ఞానలక్ష్మణువు తాయి. కనుక భగవంతుని నామస్మరణ చేస్తూ మన యొక్క ఖాత్రుని గను, ఏమిహాతుని గను చేసుకోవాలికి తగిన ప్రయత్నము చేయాలి.